

Πρώτα συμπεράσματα από τον πρόσφατο διάλογο για το υδατικό της Θεσσαλίας

Από τον Κώστα Γκούμα*

Πυκνός ο διάλογος που αναπτύχθηκε τις προηγούμενες ημέρες γύρω από το υδατικό πρόβλημα της Θεσσαλίας (Ημερίδα ΠΕΔ/Θ στη Λάρισα, περιοδεία στελεχών ΣΥΡΙΖΑ στη Θεσσαλία κ.λπ.).

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν έχουν σίγουρα μεγάλο ενδιαφέρον και αποκαλύπτουν τις θέσεις και τις πραγματικές προθέσεις της κυβέρνησης, της αντιπολίτευσης και της αυτοδιοίκησης στην περιοχή μας, καθώς και τις προοπτικές που δημιουργούνται ώστε να ξεφύγει επιτέλους η Θεσσαλία από το τέλμα της απραξίας και της αποτελεσματικότητας σε σχέση με το υδατικό πρόβλημα. Ας αρχίσουμε με την κυβερνητική πλευρά. Ανακοινώθηκε πριν λίγες ημέρες ένα «πακέτο» αρδευτικών έργων για τα επόμενα χρόνια με χρηματοδότηση κυρίως από το Ταμείο Ανάκαμψης, πόρους του ΥΠΑΑΤ και δημόσιες επενδύσεις. Ανάμεσα σε αυτά περιλαμβάνονται και κάποια έργα θεσσαλικού ενδιαφέροντος (δες ΜΜΕ 9/11).

Πρόκειται αναμφίβοτα για μια θετική εξέλιξη, όμως πρέπει τα έργα που ανακοινώθηκαν να γίνουν πραγματικότητα. Η αρνητική εμπειρία του παρελθόντος (όπου επανειλημμένα η «επόμενη» κυβέρνηση άλλαζε τον προγραμματισμό της προηγούμενης απεντάσσοντας έργα ή εγκαταλείποντας ανοηλοκλήρωτα κάποια άλλα) δεν επιτρέπει καμιά χαλάρωση.

Και μια παρατήρηση για τους στόχους που υπηρετούν τα έργα που ανακοινώθηκαν.

Η μία κατηγορία έργων υπηρετεί την πολιτική εξοικονόμησης νερού, μειώνοντας δραστικά τις απώλειες από τη μεταφορά και διανομή του νερού στους τελικούς χρήστες. Τυπικό τέτοιο έργο είναι η αναβάθμιση των αρδευτικού δικτύου του ΤΟΕΒ Ταυρωπού (κλειστό δίκτυο).

Η δεύτερη κατηγορία έργων αφορά στην ταμίευση υδάτων εντός της Λεκάνης Πηνειού, με έργα που ανακοινώθηκαν, όπως στον Ενιπέα Φαρσάλων, στο Μουζάκι και άλλα μικρότερα. Επειδή και ο στόχος αυτός είναι εξίσου σημαντικός, σκόπιμο είναι η κυβέρνηση να ξεκαθαρίσει υπεύθυνα, ποιοι ταμιευτήρες θα ενταχθούν, καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους.

Τέλος ας μην διαφύγει από την προσοχή μας η ανακοινωθείσα διαδικασία υλοποίησης κάποιων έργων μέσω ΣΔΙΤ, η διαβεβαίωση πως ΔΕΝ θα επιβαρυνθούν οι χρήστες (αγρότες) για την αποπληρωμή των έργων και ότι η συμβολή τους θα παραμείνει στα επίπεδα του τέλους άρδευσης που ισχύει σήμερα.

Όμως, παρά τις θετικές εκτιμήσεις, δεν πρόκειται να παρασυρθούμε από το πανηγυρικό κλίμα και να δώσουμε στον θεσσαλικό λαό να πιστέψει ότι με τα έργα αυτά λύνεται το υδατικό πρόβλημα.

Το μείζον πρόβλημα των ελλειμμάτων στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ΥΔΘ) παραμένει. Τα έργα αυτά, όταν με το καλό υλοποιηθούν, θα συμβάλλουν στη μείωση των ετήσιων ελλειμμάτων, δεν πρόκειται όμως να ανταποκριθούν στη σταδιακή εξάλειψη του συσσωρευμένου υδατικού ελλείμματος των 3.000 εκατ. κ. μ. νερού στους υπόγειους υδροφορείς (δες ΣΔΛΑΠ /2017) και στην υποκατάσταση ενός μεγάλου αριθμού των 33.000 υφιστάμενων γεωτρήσεων στον κάμπο (οικολογική καταστροφή, υφαλ-

μ. νερού στους υπόγειους υδροφόρους (δες ΣΔΛΑΠ/2017) και στην υποκατάσταση ενός μεγάλου αριθμού των 33.000 υφιστάμενων γεωτρήσεων στον κάμπο (οικολογική καταστροφή, υφαιλίμυρση κ.λπ.).

Για όλα αυτά, καθώς και για την εξασφάλιση υδάτινων αποθεμάτων που θα αντιμετωπίσουν την ερημοποίηση και την ξηρασία που μας απειλούν, είναι κρίσιμης σημασίας η ενίσχυση του υδατικού δυναμικού του ΥΔΘ από τα ορεινά της Δυτικής Θεσσαλίας, τα λεγόμενα «έργα εκτροπής Αχελώου», για την αποτελεσματική επίλυση του υδατικού προβλήματος.

Η κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη στο θέμα του Αχελώου έχει κηρύξει την απόλυτη σιγή!

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο εκπρόσωπός της υπουργός κ. Σκρέκας, δεν είχε το θάρρος ούτε καν να αναφέρει τη λέξη «Αχελώος» στην πρόσφατη ημερίδα της ΠΕΔ, ήες και δεν είναι μέλος μιας κυβέρνησης, που είχε εξαγγείλει την ολοκλήρωση των έργων. Άραγε πόσο αξιόπιστοι μπορούν να θεωρηθούν ο κ. Μητσοτάκης και οι Υπουργοί του, όταν από τη μια τα «κόβουν χοντρά» στον ΣΥΡΙΖΑ για κωλοτούμπες και παλινωδίες σε διάφορα θέματα, οι ίδιοι, όμως, χρησιμοποιούν ακριβώς τις ίδιες πρακτικές, χωρίς μάλιστα να αισθάνονται την ανάγκη να απολογηθούν απέναντι στον θεσσαλικό λαό;

Το μόνο ενθαρρυντικό ήταν ότι στην ημερίδα της ΠΕΔ Θεσσαλίας, όσοι βουλευτές της ΝΔ παρευρέθηκαν, δεν ακολούθησαν την τακτική της αποσιώπησης, εξέφρασαν αβίαστα τη θέση τους για την ολοκλήρωση των έργων Άνω Αχελώου και ασπάστηκαν την πρόταση της ΕΔΥΘΕ να συζητηθεί το θέμα στη Βουλή.

Ας έλθουμε τώρα στην αξιωματική αντιπολίτευση και στο ουσιαστικό ζήτημα των έργων εκτροπής Αχελώου. Τόσα χρόνια ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν οχυρωμένος πίσω από την ανούσια τοποθέτηση ότι είναι «κατά της εκτροπής», αποφεύγοντας, όμως, να μιλήσει με ειλικρίνεια για τις πραγματικές του προθέσεις σχετικά με την τύχη των ημιτελών έργων. Το τελευταίο διάστημα, όμως, χάρη και στη συστηματική προσπάθεια της ΕΔΥΘΕ, ο κόσμος άρχισε να αντιλαμβάνεται ότι το πραγματικό πολιτικό δίλημμα δεν είναι «υπέρ/κατά» της εκτροπής, αλλιά εάν «θα ολοκληρωθούν ή όχι» τα έργα του Αχελώου.

(Σημείωση: η μετατόπιση αυτού του διλήμματος ξεβόλεψε αναλόγως και τον Κυριάκο Μητσοτάκη, ο οποίος νόμιζε ότι οι ανέξοδες υποσχέσεις του για τον Αχελώο θα αποτελούσαν αλλιοθι για όλη τη διάρκεια της πρωθυπουργίας του).

Μετά από αυτά στον ΣΥΡΙΖΑ, κάποια στελέχη του (π.χ. Σ. Φάμελος) παραμένουν δογματικά στη θέση ότι η «εκτροπή του Αχελώου έχει κλείσει με την απόφαση του ΣτΕ», αποφεύγοντας βεβαίως να μας εξηγήσουν γιατί σε άλλα έργα που επίσης υπάρχουν ακυρωτικές αποφάσεις του ΣΤΕ, όπως π.χ. για το ΥΗΕ Μεσοχώρας, ο ΣΥΡΙΖΑ παραμένει θετικός. Μήπως τελικά στον ΣΥΡΙΖΑ οι αποφάσεις του ΣτΕ γίνονται σεβαστές αδιακρίτως;

Με απλά λόγια: Τα έργα Αχελώου είτε ολοκληρώνονται, για να παράγουν ενέργεια και παράλληλα να συνεισφέρουν στην ενίσχυση του υδατικού δυναμικού του ΥΔ Θεσσαλίας, είτε κατεδαφίζονται, δεδομένου ότι δεν υπάρχει άλλο περιθώριο στους ποταμούς Αχελώο και Κουμπουργιαννίτη, που παραμένουν μπαζωμένοι για πάνω από 30 χρόνια και η ροή τους να γίνεται μέσα από μισοβουλωμένες σήραγγες παράκαμψης.

Στην εξυπηρέτηση του στόχου αυτού, οι διεκδικήσεις των Θεσσαλών, με τεκμηριωμένο επιστημονικό λόγο και ώριμα πολιτικά αιτήματα, όπως π.χ. η πρόταση για συζήτηση και λήψη μιας οριστικής απόφασης στη Βουλή, θα φέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα και θα αντικαταστήσουν τους μικροπολιτικούς υπολογισμούς, την υποκρισία, την αποσιώπηση των κινδύνων και τον λαϊκισμό, οδηγώντας στην επικράτηση της λογικής, δηλαδή την ολοκλήρωση των έργων.

***Ο Κώστας Γκούμας είναι γεωπόνος, πρ. διευθυντής Εγγείων Βελτιώσεων, πρ. πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/Κεντρικής Ελλάδας**